

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl samosoudcem Mgr. Pavlem Riedlbauchem ve věci žalobce: **ASGARD – OLYMP spol. s.r.o.**, IČ: 61459887, se sídlem Spojovací 201/20, Praha 9, zastoupeného Mgr. Janem Vargou, advokátem se sídlem Praha 2, Fügnerovo náměstí 1808/3, 120 00, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení částky 750.000,- Kč jako náhrady škody,

t a k t o :

- I. **Žaloba**, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky 750.000,-Kč, **se zamítá**.
- II. Žalobce **je povinen** zaplatit žalované náklady řízení ve výši 300,-Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u soudu dne 22.7.2015 domáhal na žalované náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Žalobce uvedl, že předmětem jeho podnikání v rozhodné době byla mj. hostinská činnost a péče o dítě do tří let věku v denním režimu. Jednatelům žalobce je Alen Kapetanovič, který je též jediným společníkem žalobce. Dne 12.11.2012 bylo Policií ČR, Obvodní ředitelství Praha III, Službou kriminální policie a vyšetřování, OOK, 1. oddělení, č.j. [REDACTED] zahájeno trestní stíhání jednatele žalobce jako obviněného ze spáchání zločinu vydírání dle ustanovení § 175 odst. 1, 2 písm. e) tr. zákoníku, přečinu výtržnictví dle § 358 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku a přečinu ublížení na zdraví dle ustanovení § 146 odst. 1 tr. zákoníku, spáchaného ve stadiu pokusu dle ustanovení § 21 odst. 1 tr. zákoníku. Usnesením soudce Obvodního soudu pro Prahu 8, sp.zn. [REDACTED] ze dne 14.11.2012 bylo rozhodnuto, že se jednatel žalobce bere do vazby se zápočtem vazby od 12.11.2012, kdy byl zadržen. Propuštěn z vazby na svobodu byl jednatel žalobce dne 15.1.2013 na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8, sp.zn. [REDACTED]. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 29.1.2013, sp.zn. [REDACTED], ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19.3.2013, sp.zn. [REDACTED], byl jednatel žalobce zproštěn obžaloby podle § 226 písm. c) tr. řádu, neboť nebylo prokázáno, že skutek spáchal. Žalobce zdůraznil, že jeho jednatel a jediný společník byl nezákonně stíhán,

65 dní dokonce vazebně. Ve vazbě byl vyloučen jakýkoliv vliv na společnost a její řízení, tím pádem žalobce utrpěl škodu. Jednatel a jediný společník, Alen Kapetanovič, si trestní stíhání nezavinil, zatímco na straně žalované je zavinění zcela nepochybnitelné. V rámci podnikání žalobce provozoval restauraci [REDAKCE], za účelem provozování této restaurace žalobce uzavřel smlouvu o nájmu nebytových prostor na dobu určitou od 9.10.2012 do 30.9.2013, žalobce dokoupil vybavení do restaurace v ceně 300.000,- Kč. Alen Kapetanovič zastával funkci provozního a vedoucího, měl na starosti chod restaurace. V důsledku nezákonné vazby jednatele byl žalobce nucen smlouvu o nájmu nebytových prostor vypovědět ke dni 30.11.2012. Vybavení zakoupené k provozování hostinské činnosti byl nucen prodat pouze za částku 50.000,- Kč. Tímto žalobci vznikla škoda ve výši 250.000,- Kč. Ušlý zisk z důvodu, že žalobce nemohl provozovat restauraci, činí 500.000,- Kč.

Žalovaná ve svém vyjádření soudu došlém dne 30.11.2015 uvedla, že nárok žalobce neuznává a navrhla soudu, aby žaloba byla v plném rozsahu zamítnuta. Učinila nespornou skutečnost, že u ní žalobce dne 18.3.2015 uplatnil nárok na poskytnutí náhrady škody ve výši 750.000,- Kč. Požadavku žalobce nevyhověla, což sdělila svým stanoviskem ze dne 25.11.2015. Uvedla, že vůči panu Alenu Kapetanovičovi, nar. 13.9.1986, bylo dne 12.11.2012 zahájeno trestní stíhání pro trestný čin vydírání dle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. e) trestního zákoníku, trestný čin výtržnictví dle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku a pro trestný čin ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 trestního zákoníku spáchaného ve stadiu pokusu dle ustanovení § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 29.1.2013, sp.zn. [REDAKCE], ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19.3.2013, sp.zn. [REDAKCE] byl Alen Kapetanovič dle § 226 písm. c) trestního řádu zproštěn obžaloby. Cítovala mimo jiné zákonné ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, dle kterého má právo na náhradu škody účastník řízení, jemuž vznikla škoda v řízení, ve kterém bylo vydané nezákonné rozhodnutí. Jelikož žalobce nebyl účastníkem řízení, není dle zákona oprávněn žádat náhradu škody za trestní stíhání Alena Kapetanoviče.

Podle ust. § 115a o.s.ř. k projednání věci samé není třeba nařizovat jednání, jestliže ve věci lze rozhodnout jen na základě účastníků předložených listinných důkazů a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí. V dané věci soud po přípravě jednání dospěl k závěru, že ve věci lze rozhodnout jen na základě účastníků předložených listinných důkazů. Účastníci s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili. Soud tedy s ohledem na splnění podmínek předvídaných shora cit. ust. § 115a o.s.ř. věc projednal a rozhodl, aniž nařídil jednání.

Skutková zjištění:

Ze shodných tvrzení účastníků ve spojení s žádostí žalobce ze dne 17.3.2015 (uplatněné u žalované 18.3.2015) a stanoviskem žalované ze dne 25.11.2015 vzal soud za prokázané, že se žalobce dne 18.3.2015 obrátil na žalovanou s žádostí o odškodnění nároku na náhradu škody ve výši 750.000,-Kč, žalovaná svým stanoviskem ze dne 25.11.2015 neshledala požadovaný nárok důvodným pro nedostatek aktivní legitimace žalobce. Žalobce splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, předvídanou ust. § 14 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen „zákon“), představovanou předběžným uplatněním nároku u příslušného orgánu.

Z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 29.1.2013, sp.zn. [REDAKCE] soud zjistil, že v trestní věci obžalovaný Alen Kapetanovič byl zproštěn obžaloby podle § 226

písm. c) trestního řádu pro skutek kvalifikovaný jako zločin vydírání dle § 175 odst. 1, 2 písm. e) tr. zákoníku v souběhu s přečinem ublížení na zdraví ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 k § 146 odst. 1 tr. zákoníku a s přečinem výtržnictví dle § 358 odst. 1, 2 pís. a) tr. zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že skutek spáchal obžalovaný. Odvolání státního zástupce bylo usnesením Městského soudu v Praze ze dne 19.3.2013, sp.zn. [REDAKCE], zamítnuto. Rozsudek tak nabyl právní moci dne 19.3.2013. Ze smlouvy o nájmu nebytových prostor ze dne 1.9.2012 má soud za prokázané tvrzení žalobce, že provozoval restauraci U dvou přátel v Praze 7, přičemž si pronajal nebytové prostory za účelem hostinské činnosti na dobu určitou od 9.10.2012 do 30.9.2013. Smlouva byla vypovězena ke dni 30.11.2012 na základě dohody (zjištěno z dohody). Z kupní smlouvy týkající se drobného majetku, který měl posloužit jako vybavení provozované restaurace soud zjistil, že celková částka za nábytek byla 300.000,- Kč. Podle příjmového dokladu ze dne 30.11.2012 byly tyto věci prodány za částku 50.000,- Kč, kdy tato skutečnost nadto vyplývá i z dokladu o nákupu. Podle veřejně dostupného Obchodního rejstříku je jednatelem žalobce a také jeho jediným společníkem Alen Kapetanovič, nar. 13.9.1986. Z protokolu o vazebním zasedání ze dne 14.11.2012 je prokázáno, že dne 12.11.2012 byl Alen Kapetanovič zadržen, a od tohoto data se započítávala vazba, k pravomocnému zproštění obžaloby došlo dne 19.3.2013. Z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 a usnesení Městského soudu v Praze má soud dále za prokázané, že stíhaným a obžalovaným byl Alen Kapetanovič, přičemž žalobce stíhán nebyl, jak ostatně sám v žalobě i uváděl.

Právní úprava:

Podle ust. § 1 zákona stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit. Podle ust. § 5 písm. a) zákona stát odpovídá za podmínek stanovených zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v trestním řízení. **Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.** Podle odst. 2 má právo na náhradu škody i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle § 9 odst. 1 zákona **má právo na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě také ten, na němž byla vykonána vazba,** jestliže bylo proti němu trestní stíhání zastaveno, jestliže byl obžaloby zproštěn, nebo jestliže byla věc postoupena jinému orgánu. Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem („obč. zák.“).

K nezákonnému rozhodnutí a aktivní legitimaci:

Soud se nejprve zabývá důvodností uplatněného nároku především z toho pohledu, zda jsou naplněny obecné předpoklady pro vznik nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Soud nemá nejmenší důvod jakkoliv se odchylovat od konstantní rozhodovací činnosti soudů. Nárok na náhradu škody, jež byla vyvolána zahájením trestního stíhání, se v daném případě řídí shora citovanými ustanoveními zákona. Nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, kdy posléze došlo ke zprošťujícímu rozsudku z důvodu dle § 226 písm. c) tr. ř., je pak třeba posuzovat jako škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím. Zproštění obžaloby z důvodu dle § 226 písm. c) tr. ř., tj. nebylo prokázáno, že skutek spáchal obžalovaný, má stejné důsledky jako zrušení nezákonného rozhodnutí podle § 8 odst. 1 zákona. Kromě toho platí, že v případě zproštění obžaloby soud nevydává žádné rozhodnutí, kterým by rušil usnesení či opatření o zahájení trestního stíhání. Ze strany státu se

jedná o odpovědnost objektivní. Vznik nároku na náhradu škody tedy není podmíněn tím, že by v řízení bylo prokázáno, že orgán činný v trestním řízení jednal v přímém rozporu se zákonem, nýbrž je založen na principu, podle kterého osoba, jež byla zproštěna obžaloby, má zásadně právo na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání.

S ohledem na shora učiněný závěr o skutkovém stavu je zřejmé, že je naplněna jedna z podmínek, a to *existence nezákonného rozhodnutí*.

Z podpůrného použití občanského zákoníku podle § 26 zákona ve spojení s ustanovením § 441 obč. zák. lze pouze dovodit, že byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně a byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám. Z toho vyplývá, že soud je v daném případě povinen zkoumat zavinění obviněného (ať už ve formě úmyslné či nedbalostní) na zahájení trestního stíhání proti němu. Předmětem zkoumání je tak skutečnost, zda obviněný svým zaviněným úkonem přispěl k tomu, že trestní řízení proti němu bylo či muselo být zahájeno, tedy že jeho jednání bylo důvodem k zahájení trestního stíhání proti němu. Příčinnou souvislost mezi zahájením či vedením trestního stíhání a zaviněním obviněného je třeba hledat nikoliv v jeho jednání, kterým měl podle orgánů činných v trestním řízení naplnit skutkovou podstatu trestného činu, pro který byl stíhán, nýbrž v jiném jeho chování před zahájením trestního stíhání, popř. v jeho průběhu, tj. především v jeho postoji vůči orgánům činným v trestním řízení, tedy v tom, zda svým jednáním či úkony procesního charakteru zapříčinil, že trestní stíhání muselo být zahájeno (nebo v něm nadále pokračováno). Soud žádné zavinění ve shora uvedeném smyslu neshledal a ani žádné takové zaviněné jednání či skutečnosti tomu nasvědčující žalovanou nebyly ani tvrzeny.

Jiné než odsuzující rozhodnutí je v zásadě (neplatí to však výlučně) rozhodnutím, které (ve svých důsledcích, nikoliv výslovně – srov. shora) ruší účinky zahájeného trestního stíhání dané ať již usnesením o jeho zahájení jakožto formalizovaným rozhodnutím či sdělením obvinění jakožto opatřením (záleží na znění tr.ř. účinném v době zahájení trestního stíhání, podstata však zůstává zcela stejná), popřípadě sdělením podezření jakožto opatřením, jímž bylo trestní stíhání zahájeno. Jak ve své judikatuře uvádí Nejvyšší soud ČR, nárok na náhradu nemá jen ten, kdo si obvinění sám zavinil, a ten, kdo byl obžaloby zproštěn, nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost anebo, že trestný čin byl amnestován. Nicméně to neznamená, že by každé jiné rozhodnutí, než pravomocné odsouzení, hodnotilo usnesení o zahájení trestního stíhání jako nesprávné. Mezi takové rozhodnutí např. nepatří zastavení trestního stíhání z důvodu zániku trestnosti promlčením (ust. § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s ust. § 11 odst. 1 písm. b) tr.ř. (srov. rozsudek NS ze dne 17.9.2012, sp.zn. 28 Cdo 605/2012) či zastavení trestního stíhání pro zpětvzetí souhlasu poškozeného (ust. § 172 odst. 1 písm. d) tr. ř. ve spojení s § 11 odst. 1 písm. i) tr.ř.) analogicky dle ust. § 12 odst. 2 zákona, jakkoliv v uvedeném ustanovení není tento důvod zastavení trestního stíhání výslovně uveden.

Z výše uvedeného je tak zřejmé, že škoda z důvodu nezákonného rozhodnutí, v daném případě nezákonného zahájení trestního stíhání ve vztahu k výsledku trestního stíhání, tj. zproštění obžaloby, vzniká jen účastníkovi řízení, v němž bylo nezákonné rozhodnutí vydáno, popřípadě tomu, s nímž jako s účastníkem řízení nebylo jednáno, ač být jednáno mělo. Dle samotných žalobních tvrzení byl stíhán jednatel a zároveň jediný společník žalobce, jakékoliv náhrady škody z důvodu nezákonného trestního stíhání se tak může domáhat jen on a nikoliv žalobce, jenž účastníkem nebyl. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.12.2005, sp. zn. 25 Cdo 1956/2004, obchodní společnost nemá právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, která jí vznikla v důsledku trestního stíhání jejího jednatele.

Obdobně podle usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 28 Cdo 3108/2011 ze dne 17.4.2012 účastníkem trestního řízení není obchodní společnost, jejíž jednatel (či jiný statutár dle typu obchodní společnosti) čelil trestnímu řízení. Jediný, kdo tak může požadovat vůči státu náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, a tedy i trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsouzením, je účastník řízení, který byl poškozen nezákonným rozhodnutím vydaným v řízení. Žalobce tedy není aktivně legitimován k uplatnění nároku na náhradu škody, která mu vznikla v důsledku trestního stíhání jeho jednatele. S ohledem na uvedené by bylo nadbytečné, aby se soud zabýval jednotlivými nároky na náhradu škody, které žalobce v žalobě uplatnil.

Co se týče rozhodnutí o vazbě (jakkoliv žalobce uváděl jen pro dokreslení situace, přičemž jeho žalobní nárok stál na podkladě nezákonného stíhání jako takového), jedná se o nezákonné rozhodnutí svého druhu, a to pohledem výsledku trestního řízení, když trestní stíhání obviněného skončilo zproštěním obžaloby. Soud tak opět shledal existenci odpovědnostního titulu spočívajícího v nezákonném rozhodnutí, a to rozhodnutí o vazbě.

Podle § 9 odst. 1 zákona má právo na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě také ten, na němž byla vazba vykonána, jestliže bylo proti němu trestní stíhání zastaveno, jestliže byl obžaloby zproštěn nebo jestliže byla věc postoupena jinému orgánu. Z uvedeného znění zákona vyplývá, že náhrada škody způsobené rozhodnutím o vazbě, je věcí toliko osoby, na niž byla vazba skutečně vykonána. Ustanovení § 9 odst. 1 zákona obsahuje speciální úpravu účastenství a týká se pouze osoby, na které byla vazba vykonána (což může být pouze obviněný), nemůže být tedy vztaženo i na osoby, které byly vazbou takové osoby dotčeny jiným způsobem. Jinak závěry uvedené ve shora cit. rozhodnutích Nejvyššího soudu ČR zde platí zcela stejně.

Soud tak uzavírá, že žalobce v tomto případě *není aktivně legitimován* k uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím (a nezákonným rozhodnutím o vazbě) ve shora specifikovaném trestním řízení. Pro shora uvedené důvody soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.

K nákladům řízení:

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 151 odst. 3 o.s.ř., podle něhož účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle § 137 odst. 2 a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce, přizná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem (dle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif). Paušální náhrada zahrnuje hotové výdaje účastníka a jeho zástupce; nezahrnuje však náhradu soudního poplatku. Zcela úspěšně žalované, která nebyla v řízení zastoupena, vznikl nárok na náhradu nákladů řízení ve výši 300,- Kč odpovídající podanému vyjádření se k žalobě, soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost uložená tímto rozsudkem splněna dobrovolně, lze navrhnout soudní výkon rozhodnutí nebo nařízení exekuce.

V Praze, dne 17. května 2016

Mgr. Pavel Riedlbauch v. r.
samosoudce

za správnost vyhotovení:
Eva Hrdličková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Hübnera a soudců JUDr. Ivy Březinové a Mgr. Markéty Jiráskové v právní věci žalobce: **ASGARD – OLYMP, spol. s r. o.**, IČO 614 59 887, se sídlem Spojovací 201/20, Praha 9, zast. Mgr. Janem Vargou, advokátem se sídlem Fügnerovo náměstí 1808/3, Praha 2, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 000 25 429, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2, o zapl. 750.000,- Kč, o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 17. 5. 2016, č.j. 12C 208/2015-72,

takto:

- I.** Rozsudek soudu I. stupně se **potvrzuje**.

- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu o zaplacení částky 750.000,- Kč (výrok I.) a uložil žalobci povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 300,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.). Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce po žalované domáhal zaplacení uvedené částky na náhradě škody, jež mu měla

vzniknout nezákonným trestním stíháním jednatele a jediného společníka žalobce Alena Kapetanoviče.

Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že v trestní věci obžalovaného Alena Kapetanoviče, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp.zn. [REDAKCE] byl jmenovaný obžalovaný rozsudkem ze dne 29. 1. 2013 zproštěn obžaloby podle § 226 písm. c) trestního řádu pro skutek kvalifikovaný jako zločin vydírání dle § 175 odst. 1, 2 písm. e) tr. zák. v souběhu s přečinem ublížení na zdraví ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 k § 146 odst. 1 tr. zák. a s přečinem výtržnictví dle § 358 odst. 1, 2 pís. a) tr. zák., neboť nebylo prokázáno, že skutek spáchal obžalovaný. Odvolání státního zástupce bylo usnesením Městského soudu v Praze ze dne 19. 3. 2013, sp. zn. [REDAKCE] zamítnuto, rozsudek tak nabyl právní moci dne 19. 3. 2013. Žalobce na základě smlouvy o nájmu nebytových prostor ze dne 1. 9. 2012 provozoval restauraci [REDAKCE] přičemž si tyto nebytové prostory pronajal za účelem provozování hostinské činnosti na dobu určitou od 9. 10. 2012 do 30. 9. 2013. Smlouva byla vypovězena ke dni 30. 11. 2012 na základě dohody. Žalobce si na základě kupní smlouvy pořídil drobný majetek, který měl posloužit jako vybavení provozované restaurace, za celkovou částku 300.000,- Kč. Dne 30. 11. 2012 žalobce tyto věci prodal za částku 50.000,- Kč. Jednatelům žalobce a také jeho jediným společníkem je Alen Kapetanovič. Alen Kapetanovič byl dne 12. 11. 2012 zadržen, od tohoto data se započítávala vazba.

Na podkladě těchto skutkových zjištění soud prvního stupně uzavřel, cituje ustanovení § 2, § 5 písm. a), § 7 odst. 1, 2, § 8 odst. 1, § 9 odst. 1 a § 26 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v účinném znění (dále i jen „OdpŠk“), že nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, kdy posléze došlo ke zprošťujícímu rozsudku z důvodu dle § 226 písm. c) tr. ř., je třeba posuzovat jako škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím. Zproštění obžaloby má stejné důsledky jako zrušení nezákonného rozhodnutí podle § 8 odst. 1 OdpŠk a kromě toho platí, že v případě zproštění obžaloby soud nevydává žádné rozhodnutí, kterým by rušil usnesení či opatření o zahájení trestního stíhání. Ze strany státu se jedná o odpovědnost objektivní. Je tedy zřejmé, že byla naplněna jedna z podmínek vzniku odpovědnosti, a to existence nezákonného rozhodnutí. Dále soud prvního stupně uvedl, že škoda z důvodu nezákonného rozhodnutí (v daném případě nezákonného zahájení trestního stíhání ve vztahu k výsledku trestního stíhání, tj. zproštění obžaloby), vzniká jen účastníkovi řízení, v němž bylo nezákonné rozhodnutí vydáno, popřípadě tomu, s nímž jako s účastníkem řízení nebylo jednáno, ač být jednáno mělo. V posuzovaném případě byl stíhán jednatel a zároveň jediný společník žalobce, jakékoliv náhrady škody z důvodu nezákonného trestního stíhání se tak může domáhat jen on a nikoliv žalobce, jenž účastníkem nebyl. Soud prvního stupně odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2005, sp.zn. 25 Cdo 1956/2004, ve kterém dovolací soud dospěl k závěru, že obchodní společnost nemá právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, která jí vznikla v důsledku trestního stíhání jejího jednatele. Obdobně pak citoval usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 4. 2012, sp. zn. 28 Cdo 3108/2011, dle kterého účastníkem trestního řízení není obchodní společnost, jejíž jednatel (či jiný statutár dle typu obchodní společnosti) čelil trestnímu řízení. Jediný, kdo tak může požadovat vůči státu náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, a tedy i trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsouzením, je

účastník řízení, který byl poškozen nezákonným rozhodnutím vydaným v řízení. Žalobce tak není aktivně legitimován k uplatnění nároku na náhradu škody, která mu vznikla v důsledku trestního stíhání jeho jednatele. Soud prvního stupně shledal též existenci odpovědnostního titulu spočívajícího v nezákonném rozhodnutí o vazbě (jakkoliv žalobce toto rozhodnutí uváděl jen pro dokreslení situace, přičemž jeho žalobní nárok stál na podkladě nezákonného stíhání jako takového), a uzavřel, že žalobce není aktivně legitimován ani k uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím o vazbě ve shora specifikovaném trestním řízení ve smyslu § 9 odst. 1 OdpŠk. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud prvního stupně s poukazem na § 142 odst. 1 a § 151 odst. 3 o. s. ř., podle nichž žalované přiznal jednu paušální náhradu ve výši 300,- Kč.

Žalobce napadl rozsudek soudu prvního stupně včasným a přípustným odvoláním, ve kterém namítl nesprávné právní posouzení věci. Žalobce předně namítl formalistický přístup soudu prvního stupně k výkladu příslušných ustanovení, kdy neshledal aktivní legitimaci žalobce vzhledem k tomu, že žalobce nebyl účastníkem trestního řízení vedeného proti jedinému jednatele a společníkovi Alenu Kapetanoviči. Žalobce považuje za nespravedlivé, aby za situace, kdy byla trestně stíhána a následně zproštěna osoba, která v podnikatelských vztazích vystupuje pod svým jménem, tedy jako OSVČ, pak ta by z pohledu aktuální rozhodovací praxe mohla uplatnit nárok na náhradu škody či ušlý zisk. Naproti tomu ten, kdo se rozhodne podnikat prostřednictvím obchodní korporace, není v dané právní věci aktivně legitimován. Rozdíl, který ve svém důsledku znamená pro jednoho uspokojení jeho nároku a pro druhého jeho zamítnutí, je právě a toliko forma, pod kterou se rozhodl činit svou podnikatelskou činnost. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání.

Žalovaná se k odvolání žalobce nijak nevyjádřila.

Účastníci (jejich zástupci) se k nařízenému odvolacímu jednání po předchozí písemné omluvě nedostavili, o odročení jednání nežádali, soud proto jednal a rozhodl v jejich nepřítomnosti dle § 101 odst. 3 ve spojení s § 211 o. s. ř.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, ze kterých čerpal správná skutková zjištění (o průběhu trestního řízení, resp. zejména pak o jeho výsledku). Takto správně zjištěný skutkový stav posoudil příléhavým způsobem i po stránce právní, aplikuje přitom (správně) příslušná ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. Odvolací soud se tak se závěry soudu prvního stupně (skutkovými i právními) jako správnými ztotožňuje a v podrobnostech na ně pro stručnost odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje.

K odvolacím námitkám žalobce, jakkoliv nejsou způsobilé vyvrátit správnost přezkoumávaného rozsudku, dodává odvolací soud nad rámec přílehlavého odůvodnění napadeného rozsudku soudu prvního stupně toliko následující.

Žalobce uplatnil odvolací námitku ve smyslu § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř., tedy že rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Nesprávným právním posouzením věci je omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav (skutkové zjištění). O mylnou aplikaci právních předpisů jde tehdy, jestliže soud použil jiný právní předpis (příp. jinou jeho normu), než který (kterou) měl správně použít, nebo jestliže sice aplikoval správný právní předpis i jeho normu, ale nesprávně je vyložil. Soud prvního stupně na jím zjištěný skutkový stav správně aplikoval příslušná ustanovení zákona č. 82/1998 Sb., jež v odůvodnění napadeného rozsudku citoval. Jím na podkladě správně určené právní normy provedené posouzení věci v celém rozsahu sdílí i odvolací soud. Soud prvního stupně výklad právního předpisu provedl zcela v souladu s dlouhodobě ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu, na kterou přílehlavě ve svém rozsudku odkázal a od které nemá odvolací důvod se odklonit. Vytýká-li žalobce soudu prvního stupně formalistický výklad zákona č. 82/1998 Sb., nutno uvést, že Listina základních práv a svobod přímý nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem nezakládá. Stanoví totiž, že podmínky a podrobnosti odpovědnosti státu za takto způsobenou škodu upravuje zákon (čl. 36 odst. 3, 4 listiny základních práv a svobod), kterým je právě zákon č. 82/1998 Sb. Ústavní soud přitom ve své rozhodovací praxi již dovodil, že čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod přiznává nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem pouze za splnění zákonem stanovených obecných podmínek, mezi něž náleží rovněž podmínka aktivní věcné legitimace poškozeného ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., resp. též ustanovení § 9 odst. 1 uvedeného zákona (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 29.7.2008, sp.zn. I. ÚS 216/07). Výklad právních norem upravujících odpovědnost státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím respektující zákonné vymezení aktivní věcné legitimace poškozeného je tudíž v souladu s ústavním pořádkem České republiky (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2855/2012).

Odvolací soud proto potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o věci samé podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný (výrok I.).

Věcně správným shledal odvolací soud rovněž výrok napadeného rozsudku o náhradě nákladů řízení, neboť paušální náhrada podle vyhl. č. 254/2015 Sb., ve spojení s § 151 odst. 3 o. s. ř., ve znění účinném od 1. 7. 2015, žalované za jí v řízení před soudem prvního stupně podle obsahu spisu provedený úkon (písemné vyjádření k žalobě) nepochybně přísluší (k tomu srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 2. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3554/15).

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení úspěšně žalované přísluší náhrada nákladů řízení odpovídající paušální náhradě hotových výdajů podle § 151 odst. 3 o. s. ř., ve znění účinném od 1. 7. 2015, a § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3

o. s. ř. a podle § 89a ex. řádu. Vzhledem k tomu, že žalované v odvolacím řízení žádné náklady nevznikly, rozhodl odvolací soud tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení před odvolacím soudem právo (výrok II.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. - jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

V Praze dne 24. ledna 2017

JUDr. Petr Hübner, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Marta Vyhnalová